

Sietse van der Gaast
(sietse.vandergaast@stratix.nl)
is consultant bij Stratix.

CLOUDBUSTING

Werken in de 'cloud' biedt onmiskenbaar veel voordelen voor veel ondernemingen. Via het internet zijn vooral voor middelgrote en kleinere bedrijven zoveel standaardoplossingen bereikbaar dat het veel minder logisch is om zelf weer helemaal het wiel uit te vinden. Cloudoplossingen passen heel goed in het 'nieuwe werken' want er is in de meeste gevallen vanaf thuis, 'onderweg' of zelfs op bezoek bij een klant of leverancier heel goed mee te werken. De data staan ergens op een veilige plek in de cloud, en dat betekent dus meer garantie voor continuïteit: zelfs bij uitval van bedrijfsvestigingen kunnen nog heel wat zaken gewoon doorgaan omdat mensen vanaf een andere plek gewoon hun data kunnen bereiken. Schaalgrootte en standaardisatie zorgt ervoor dat de rollen van de verschillende spelers in de cloud efficiënt zijn ingericht: multi-purpose netwerken, eindgebruikersapparatuur en alle besturingssystemen en transmissie- en signaleringsprotocollen daartussen, zijn zodanig algemeen geworden dat (andere) partijen zich puur kunnen richten op het aanbieden van storage of applicaties over het – in principe wereldwijde – internet.

Tot zover het algemene succesverhaal, want de voor de hand liggende succesfactoren vormen tevens de achilleshiel van de cloud. Want weet u eigenlijk hoe uw cloud er in de praktijk uitziet? Vraagt u zich bij uw gegevens nooit af, net als bij uw kinderen als ze uit het zicht zijn, waar ze eigenlijk uithangen, wat ze daar doen, wie daar bij kan en wie zich met hen bemoeit? Het gemak waarmee in de cloud voor heel weinig geld van alles mogelijk is, maakt het voor met name kleinere bedrijven lastiger om zelf nog wat expertise te behouden op het gebied van telecom en ICT, en daarmee wordt het voor deze bedrijven ook steeds lastiger om in te schatten wat wenselijk en onwenselijk is. U hoeft niet meer na te denken over hoeveelheden data, efficiency in de verwerking ervan, invloed van latency in het netwerk, enzovoorts. Maar daarom kunt u als er iets wat minder goed gaat dan ook minder snel inschatten wat de bottleneck vormt in de hele keten. En het gaat niet alleen om de technologische en bedrijfsmatige processen rond dataopslag, dataverwerking en dataverzending, maar ook om bijvoorbeeld zaken als veiligheid, beschikbaarheid en consistentie van data. Inmiddels beseffen de meeste mensen al wel dat veel opgeslagen data persoonsgegevens bevatten en dat die niet zomaar achteloos in de cloud kunnen worden gezet zonder na te denken over bijvoorbeeld de Nederlandse, maar ook buitenlandse wetgeving op dat gebied. Dit geldt helemaal als u niet zeker bent waar uw data worden opgeslagen of verwerkt. Nederland? De VS? Oost-Europa? China? Uw gegevens bevatten wellicht informatie over bedrijfskritische processen of innovaties, die u niet met iedereen wilt delen. Ook kan het zijn dat u zonder dat u het beseft en geheel per ongeluk illegaal bezig bent. Bijvoorbeeld doordat uw cloudapplicaties en cloudstorage zich in een land bevinden met andere copyrightwetgeving. Wat hier toegestaan of gedoogd wordt kan in het buitenland wellicht risicovol of illegaal zijn. En dan natuurlijk de vraag: hoe krijg ik de data weer uit de cloud? In mijn werk maken we af en toe gebruik van verschillende vormen van scenariodenken. Een van die vormen bevat onder andere het uitgangspunt dat je het vermogen tot anticiperen en reageren kunt vergroten door je een zeer ongewenste (en op het eerste gezicht zeer ondenkbare) situatie in de toekomst voor te stellen en dan door middel van 'backcasting' een scenario te ontwerpen vanaf het heden naar deze ongewenste situatie in de toekomst. Dit scenario dient dan te bestaan uit stapjes die op zich elk nog wel voorstelbaar zijn.

Met die achtergrond denk ik wel eens: hoe kunnen we verzekeren dat de cloud van nu niet hetzelfde blijkt te zijn als de financiële wereld in de jaren '90? Natuurlijk loopt deze vergelijking spaak en zal het zo'n vaart allemaal niet lopen, maar er zijn opvallende overeenkomsten: we laten ons verblinden door onmiskenbare voordelen van proposities die we steeds minder begrijpen en worden mogelijk afhankelijk van maar een paar internationale partijen. Net zoals toen zijn nu heel veel schijnbaar verschillende producten uiteindelijk zeer met elkaar verweven. Zoveel applicaties en datacentra zijn er nou ook weer niet. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als de grootste wereldwijde speler op dit gebied failliet gaat en uw data in de cloud toch niet meer zo veilig staan? Een databankenrun? Zal deze speler dan met overheidsgeld overeind worden gehouden omdat inmiddels duidelijk is dat de geleverde diensten essentieel zijn voor de maatschappij, een systeemcloud als het ware? Gelukkig, dit is allemaal slechts satire. We kunnen rustig gaan slapen, de kans dat in de toekomst uw data onbereikbaar worden of op straat liggen is natuurlijk veel kleiner dan de kans dat we nu in een dubbele economische crisis zitten. Of toch niet?